

VONDSTEN NATIONALE STOOKOLIESLACHTOFFERTELLING 1996
BIRDS FOUND IN THE NATIONAL BEACHED BIRD SURVEY 1996

Rond het laatste weekend van februari 1996 werd traditiegetrouw de nationale olieslachtoffertelling georganiseerd. Deze landelijke telling van op de kust aangespoelde vogels wordt in ons land al sinds 1965 elk jaar uitgevoerd. Winter 1995/96 was streng, na acht milde winterseizoenen, en de hiermee samenhangende vorststerfte beïnvloedde de vondsten in hoge mate. In totaal werden ruim 4500 vogels gevonden over een afstand van bijna 280 kilometer kust (tabel 1). Indien het gehele kustgebied zou zijn afgezocht zou dit neerkomen op ongeveer 10 000 dode vogels. Een minderheid van de vogels was met olie besmeurd. In tabel 1 zijn alleen bevuilingspercentages berekend indien van tenminste vijf exemplaren kon worden vastgesteld of het kadaver schoon of besmeurd was.

Waarschijnlijk zullen er nog enkele tellingen binnenkomen en dit overzicht geldt dan ook als voorlopig. Een opvallend verschil met de sterfte in de strenge winter van 1979 was het relatief kleine aantal dode Futen en Roodhalsfuten en het enorme aantal Scholeksters. Alleen van de Zwarte Zeeëend en de Zeekoet werden flink wat olieslachtoffers gevonden. Alken waren opvallend talrijk op de kust, maar het merendeel van deze dieren was onbevuild. Langs de Zuidhollandse kust, waar toch 20 km geteld werd, werden zeer lage dichtheden vogels gevonden. Dit patroon komt overeen met

Tabel 1. Vondsten tijdens de nationale olieslachtoffertelling in februari 1996. Aantal dood gevonden vogels en zoogdieren per deelgebied (I-VI), totaal aantal vondsten en het percentage olieslachtoffers indien $n \geq 5$ complete kadavers.

Table 1. Birds and mammals found dead in the National Beached Bird Survey in February 1996 per subregion (I-VI), in total, and the percentage oiled if $n \geq 5$ complete corpses.

Species	Soort	km onderzocht:	I	II	III	IV	V	VI	Total	
%olie			39	20	66	28	29	97		277
<i>Gavia stellata</i>	Roodkeelduiker		2	-	3	2	1	2	10	77.8
<i>Gavia arctica</i>	Parelduiker		-	-	1	-	-	-	1	
<i>Gavia spec.</i>	duiker spec.		-	-	1	-	-	-	1	
<i>Podiceps cristatus</i>	Fuut		16	7	40	14	2	14	93	14.5
<i>Podiceps griseigena</i>	Roodhalsfuut		-	-	-	1	1	3	5	
<i>Fulmarus glacialis</i>	Noordse Stormvogel		1	-	4	4	-	-	9	62.5
<i>Sula bassana</i>	Jan van Gent		-	-	-	3	1	-	4	
<i>Phalacrocorax carbo</i>	Aalscholver		1	-	1	1	1	1	5	
<i>Phalacrocorax aristotelis</i>	Kuifaalscholver		-	-	1	-	-	-	1	
<i>Ardea cinerea</i>	Blauwe Reiger		-	-	1	2	-	2	5	
<i>Cygnus olor</i>	Knobbelzwaan		-	1	-	1	-	-	2	
<i>Anser fabalis</i>	Rietgans		-	-	-	1	-	-	1	
<i>Anser brachyrhynchus</i>	Kleine Rietgans		-	-	-	-	-	1	1	
<i>Anser anser</i>	Grauwe Gans		-	-	2	-	1	4	7	0.0
<i>Branta leucopsis</i>	Brandgans		-	-	-	-	-	6	6	
<i>Branta bernicla</i>	Rotgans		-	-	1	6	3	6	16	0.0
<i>Tadorna tadorna</i>	Bergeend		25	-	23	11	25	138	222	2.4
<i>Anas penelope</i>	Smient		-	-	2	2	2	4	10	0.0
<i>Anas strepera</i>	Krakeend		-	-	-	1	-	-	1	
<i>Anas crecca</i>	Wintertaling		1	-	-	-	-	-	1	
<i>Anas platyrhynchos</i>	Wilde Eend		-	-	-	1	2	8	11	0.0
<i>Anas acuta</i>	Pijlstaart		-	-	-	1	2	2	5	
<i>Anas spec.</i>	zwemeend spec.		-	-	-	-	2	-	2	
<i>Aythya ferina</i>	Tafeleend		-	-	1	1	-	2	4	
<i>Aythya fuligula</i>	Kuifeend		-	-	1	3	1	-	5	
<i>Aythya marila</i>	Toppereend		-	-	70	24	4	21	119	4.1
<i>Somateria mollissima</i>	Eidereend		4	-	45	112	38	96	295	6.8
<i>Melanitta nigra</i>	Zwarte Zeeëend		42	4	21	23	6	12	108	72.2
<i>Melanitta fusca</i>	Grote Zeeëend		-	-	2	-	1	-	3	
<i>Bucephala clangula</i>	Brilduiker		-	-	1	3	-	-	4	
<i>Mergus serrator</i>	Middelste Zaagbek		2	-	7	5	1	1	16	0.0
<i>Mergus merganser</i>	Grote Zaagbek		-	-	2	1	-	3	6	0.0
<i>unidentified duck</i>	eend spec.		-	-	3	-	-	5	8	
<i>Falco tinnunculus</i>	Torenavalk		-	-	-	1	-	-	1	
<i>Fulica atra</i>	Meerkoet		6	4	12	8	3	21	54	0.0
<i>Haematopus ostralegus</i>	Scholekster		124	5	757	203	143	922	2154	0.6
<i>Pluvialis squatarola</i>	Zilverplevier		-	-	5	-	-	-	5	
<i>Vanellus vanellus</i>	Kievit		1	-	-	-	-	1	2	
<i>Calidris canutus</i>	Kanoetstrandloper		-	-	27	2	-	1	30	0.0
<i>Calidris alba</i>	Drieteenstrandloper		-	-	3	2	-	-	5	
<i>Calidris alpina</i>	Bonte Strandloper		3	-	9	-	4	-	16	0.0
<i>Scolopax rusticola</i>	Houtsnip		1	-	-	-	-	-	1	
<i>Limosa lapponica</i>	Rosse Grutto		-	-	3	2	2	-	7	
<i>Numenius arquata</i>	Wulp		12	-	47	20	126	299	504	0.7

Vervolg tabel 1 / table 1 continued

Species %olie	Soort	km onderzocht:	I	II	III	IV	V	VI	Total	277
			39	20	66	28	29	97		
<i>Tringa totanus</i>	Tureluur		7	1	29	5	8	8	58	0.0
<i>Arenaria interpres</i>	Steenloper		-	2	18	-	2	1	23	0.0
unidentified wader	steltloper spec.		-	-	1	1	-	-	2	
<i>Stercorarius parasiticus</i>	Kleine Jager		-	-	3	-	-	-	3	
<i>Larus ridibundus</i>	Kokmeeuw		-	1	14	16	4	40	75	3.0
<i>Larus canus</i>	Stormmeeuw		1	-	17	24	19	42	103	5.5
<i>Larus fuscus</i>	Kleine Mantelmeeuw		-	-	1	-	-	-	1	
<i>Larus argentatus</i>	Zilvermeeuw		8	-	17	22	15	56	118	11.9
<i>Larus marinus</i>	Grote Mantelmeeuw		2	-	3	2	2	3	12	0.0
<i>Rissa tridactyla</i>	Drieteenmeeuw		2	-	5	2	1	-	10	70.0
<i>Larus spec.</i>	meeuw spec.		-	-	-	-	-	12	12	
<i>Uria aalge</i>	Zeekoet		27	5	52	25	18	4	131	64.5
<i>Alca torda</i> / <i>Uria aalge</i>	Alk / Zeekoet		1	-	3	-	-	-	4	
<i>Alca torda</i>	Alk		32	8	88	38	11	3	180	27.3
<i>Alle alle</i>	Kleine Alk		-	-	-	1	-	-	1	
<i>Fratercula arctica</i>	Papegaaiduiker		2	-	2	3	-	-	7	0.0
<i>Columba 'domestica'</i>	Postduif		1	-	-	-	1	-	2	
<i>Columba oenas</i>	Holeduif		-	-	-	-	-	1	1	
<i>Columba palumbus</i>	Houtduif		-	-	-	1	-	-	1	
<i>Turdus merula</i>	Merel		-	-	-	1	-	-	1	
<i>Turdus pilaris</i>	Kramsvogel		-	-	2	-	5	-	7	
<i>Corvus corone</i>	Kraai		1	-	2	-	-	-	3	
<i>Carduelis cannabina</i>	Kneu		-	-	-	-	1	-	1	
unidentified bird	vogel spec.		3	-	2	1	-	-	6	
unidentified passerine	zangvogel spec.		-	-	-	-	1	-	1	
<i>Erinaceus europaeus</i>	Egel		-	-	-	1	-	-	1	
<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Konijn		-	-	-	-	1	-	1	
<i>Ovis domesticus</i>	Schaap		1	-	-	-	-	-	1	

Olieslachteffer-telling langs de dijk op Vlieland BBS at Vlieland

foto G. Jonker

eerdere jaren en het wordt vermoedelijk veroorzaakt doordat hier erg veel mensen op het strand recreëren die vogels meenemen of begraven. Vooral honden van strandwandelaars gaan nogal eens met vogelkadavers aan de haal.

C.J. Camphuysen, NZG/NSO